

EKONOMIA ECONOMICS

5(17) • 2011

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2011

Redaktor Wydawnictwa: Barbara Majewska

Redakcja techniczna i korekta: Barbara Łopusiewicz

Łamanie: *Comp-rajt*

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna na stronie www.ibuk.pl

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne w międzynarodowej bazie danych
The Central European Journal of Social Sciences and Humanities <http://cejsh.icm.edu.pl>
oraz w The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania znajdują się
na stronie internetowej Wydawnictwa
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawnictwa

© Copyright Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2011

ISSN 2080-5977 (Ekonomia)

ISSN 1899-3192 (Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu)

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Nakład: 200 egz.

Spis treści

Wstęp	9
Bartosz Bartniczak , Szkodliwa dla środowiska pomoc publiczna – próba definicji i identyfikacji	11
Tomasz Bąk , Gospodarka odpadami w powiecie leżajskim na poziomie gospodarstwa domowego emigrantów	28
Stanisław Czaja, Agnieszka Becla , Spory wokół koncepcji nauki ekonomii zrównoważonego i trwałego rozwoju – ujęcie problemowo-dydaktyczne	35
Zbigniew Dokurno , Instytucjonalne uwarunkowania wartości kapitału naturalnego w procesie modernizacji gospodarki w kierunku zrównoważonego rozwoju	46
Mariola Drozda , Wybrane problemy logistyczne, prawne i społeczne zaprojektowania i wdrożenia regionalnego systemu gromadzenia i utylizacji elektronicznych odpadów niebezpiecznych	57
Dariusz Głuszczyk , Istota rozwoju regionalnego i jego determinanty	68
Marian Kachniarz , Bogactwo gmin – efekt gospodarności czy renty geograficznej?	81
Ewa Kastrau , Ewolucja przepisów dotyczących opłat za składowanie odpadów w polskim prawie ochrony środowiska	95
Grzegorz Kobylko, Małgorzata Sej-Kolasa , Informacyjne uwarunkowania sprawności procesów regulacji w makrosystemie	110
Rafał Krawczyk , Corporate governance i jego wpływ na wartość przedsiębiorstwa	122
Magdalena Malucha , Architektura europejskiego systemu handlu emisjami z polskiej perspektywy	138
Urszula Markowska-Przybyła , Kapitał społeczny – międzynarodowe doświadczenia w problemach pomiaru	154
Elżbieta Nawrocka , Rozwój turystyki i przestrzeń. Implikacje dla polityki turystycznej	171
Robert Pabierowski, Rafał M. Jakubowski, Paweł Kuśmierczyk , Teoremat Coase’a a alokacja praw własności do zasobów środowiska – eksperymentalne badanie wpływu efektów negocjacyjnych na osiągnięcie społecznego optimum	186
Zbigniew Piepiora , Katastrofy naturalne i przeciwdziałanie ich skutkom w Ameryce Centralnej	206
Arkadiusz Piwowar , Wybrane aspekty ekonomiczne i ekologiczne stosowania nawozów mineralnych w gospodarstwach rolnych	217
Adam Płachciak , Geneza idei rozwoju zrównoważonego	231

Zbigniew Przybyła , The history and present of the inter-cooperation network – the study of The New Hanseatic League and The Lusatian League	249
Andrzej Raszkowski , Atrakcyjność inwestycyjna regionów – wybrane zagadnienia	258
Paweł Skowron , Gospodarowanie odpadami opakowaniowymi w Polsce – stan i perspektywy	273
Renata Sosnowska-Noworól , Bezpieczeństwo i higiena pracy przy gospodarowaniu odpadami komunalnymi	290
Miłosz Stanisławski , Wybrane aspekty udziału największych przedsiębiorstw w wydatkach badawczo-rozwojowych	302
Joanna Szymańska , Ochrona przyrody w opinii mieszkańców województwa dolnośląskiego	330
Piotr Szymański , Model nadania ekonomicznej wartości obszarom cennym przyrodniczo	347
Dorota Teneta-Skwiercz , Charakterystyka planów zrównoważonego rozwoju na przykładzie grupy Sony i korporacji Unilever	367
Stanisław Urban , Problemy wykorzystania i ochrony ziemi w Polsce	379
Edward Wiszniowski , Rachunkowość finansowa a ekologia	391
Anetta Zielińska , Potencjalna użyteczność analizy kosztów i korzyści do oceny i wyceny obszarów przyrodniczo cennych	405

Summaries

Bartosz Bartniczak , Environmentally harmful state aid – an attempt to define and identify	27
Tomasz Bąk , Litter economy in Leżajsk district at the level of emigrants household	34
Stanisław Czaja, Agnieszka Becla , Disputes around the conception of sustainable and permanent development of economics science – the problem and didactic approach	45
Zbigniew Dokurno , Institutional determinants of the value of natural capital in the process of modernization of the economy towards sustainable development	56
Mariola Drozda , Selected logistic, legal and social problems of design and implementation of regional system of accumulation and utilization of electric dangerous waste	67
Dariusz Głuszczuk , The essence of regional development and its determinants	80
Marian Kachniarz , Communities wealth – the effect of thrift or geographical rent?	94

Ewa Kastrau , Evolution of regulations concerning warehousing charges of waste in the Polish environment protection law	109
Grzegorz Kobyłko, Małgorzata Sej-Kolasa , Information determinants of the efficiency of regulation processes in macrosystem	121
Rafał Krawczyk , Corporate governance and its impact on company value ..	137
Magdalena Malucha , Architecture of the European trade emission system from the Polish perspective	153
Urszula Markowska-Przybyła , Social capital – international experience in measurement problems	170
Elżbieta Nawrocka , The development of tourism and space. Implications for tourism policy	185
Robert Pabierowski, Rafał M. Jakubowski, Paweł Kuśmierczyk , Coase theorem and allocation of environmental property rights – experimental studies of the effect of bilateral negotiations on social optimum	200
Zbigniew Piepiora , Natural disasters and counteracting their effects in Central America	216
Arkadiusz Piwowar , Chosen economic and ecological aspects of mineral fertilizers usage in farms	230
Adam Plachciak , The origin of sustainable development idea	248
Zbigniew Przybyła , Historia i terażniejszość sieci międzynarodowej współpracy – studium przypadku nowej Hanzy i Związku Miast Łużyckich	257
Andrzej Raszkowski , Investment attractiveness of regions – selected problems	272
Paweł Skowron , Management of packing waste in Poland – state and perspective	289
Renata Sosnowska-Noworól , Occupational health and safety in municipal waste management	301
Miłosz Stanisławski , Chosen aspects of the biggest enterprises participation in research and development expenditure	326
Joanna Szymańska , Protection of nature in the opinion of Lower Silesia voivodeship population	346
Piotr Szymański , Model of attributing economic value to natural valuable areas	366
Dorota Teneta-Skwiercz , The description of sustainable development's plans based on the example of Sony Group and Unilever	378
Stanisław Urban , Problems of land utilization and protection in Poland	390
Edward Wiszniowski , Financial accounting and ecology	404
Anetta Zielińska , Potential usefulness of the cost-benefit analysis for the assessment and evaluation of natural valuable areas	416

Ewa Kastrau

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

EWOLUCJA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH OPŁAT ZA SKŁADOWANIE ODPADÓW W POLSKIM PRAWIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Streszczenie: W artykule dokonano przeglądu i analizy zmian, jakie zaszły w zakresie opłat za składowanie odpadów w polskim systemie prawa ochrony środowiska. Celem tych zmian jest zwiększenie funkcji bodźcowej opłat i spowodowanie, aby przedsiębiorcom opłacało się ponieść koszty związane ze zmniejszeniem negatywnego oddziaływania na środowisko oraz racjonalnym gospodarowaniem jego zasobami. Wymaga to ciągłej modyfikacji instrumentów ekonomicznych, do których zaliczane są opłaty, aby miały one wpływ na wynik finansowy firmy, stymulujący do podjęcia działań proekologicznych, ale nieosłabiający kondycji firmy.

Słowa kluczowe: odpady, opłata, składowanie, korzystanie ze środowiska.

1. Wstęp

Pierwszym dokumentem w Polsce wprowadzającym obowiązek ponoszenia opłat z tytułu korzystania ze środowiska była Ustawa z dnia 24 października 1974 r. Prawo wodne¹, zobowiązująca do ponoszenia opłat za korzystanie z wód i urządzeń wodnych. Obowiązek ponoszenia opłat przejęła i rozbudowała Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska², która wprowadziła obowiązek ponoszenia opłat za:

- szczególne korzystanie z wód,
- wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego,
- usuwanie drzew,
- wykorzystanie gruntów rolnych i leśnych na inne cele,
- składowanie odpadów.

---

¹ Ustawa z dnia 24 października 1974 r. Prawo wodne, DzU z 1974 nr 38, poz. 230 z późn. zm.

² Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska, tekst jednolity DzU z 1994 r. nr 49, poz. 196 z późn. zm.

W czasie obowiązywania ww. ustawy weszła w życie Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach³, która przejęła z niej regulacje dotyczące m.in. opłat za składowanie odpadów.

Te trzy wymienione ustawy wyznaczyły główny nurt regulacji prawnych z zakresu opłat nazywanych ekologicznymi, kolejne zaś zmiany dokonywane w systemie opłat powodują, że koszty ekologiczne działalności gospodarczej są przerzucane na sprawców tych kosztów.

Obecnie polskie opłaty ekologiczne są wynikiem obowiązywania wielu aktów prawnych. „Część z nich wynika wprost z konkretnej jednej ustawy, inne obowiązują na bazie kilku regulacji prawnych wyższego rzędu”⁴.

2. Pojęcie, funkcja i przedmiot opłaty za korzystanie ze środowiska

Opłata za korzystanie ze środowiska funkcjonująca w polskim systemie prawnym rozumiana jest jako „cena” płacona za „domniemane prawo do korzystania z „usług” środowiskowych, które w ten sposób stają się, przynajmniej częściowo, składnikiem rachunku kosztów i korzyści”⁵.

Opłatę za korzystanie ze środowiska ponosi się za faktyczne korzystanie w zakresie, w jakim ustawa wprowadza obowiązek opłatowy, niezależnie od tego, czy do korzystania doszło zgodnie z prawem, czy też nie. Jest to bowiem niejako zapłata za zanieczyszczanie środowiska i jego zmienianie, w myśl zasady „zanieczyszczający płaci”. Koszty gospodarowania odpadami zgodnie z art. 15 dyrektywy ramowej⁶ powinien ponosić pierwotny wytwórca odpadów lub ich posiadacz obecny, lub też poprzedni. Obowiązek uiszczenia opłaty wynika z mocy prawa i obciąża głównie posiadacza odpadów.

Opłata środowiskowa jest instrumentem ekonomicznym wywierającym pośrednie oddziaływanie na zanieczyszczającego środowisko. Wpływa ona, po pierwsze, na wynik finansowy firmy i stawia przed wyborem, czy zanieczyszczać środowisko i ponosić tego konsekwencje w postaci obowiązku uiszczenia opłaty, czy też zmniejszyć oddziaływanie i tym samym zminimalizować wysokość ponoszonej opłaty⁷. Funkcja opłaty staje się skuteczna wtedy, gdy zanieczyszczającemu nie opłaca się zanieczyszczać środowiska, opłaca się natomiast podjąć działania proekologiczne,

³ Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach, DzU z 1997 nr 96, poz. 592 z późn. zm.

⁴ P.P. Małecki, *Opłaty ekologiczne w Polsce. Analiza i ocena za lata 2002-2007*, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2009, s. 33.

⁵ D. Kopycińska (red.), *Państwo i rynek w gospodarce*, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Szczecin 2003, s. 235.

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.

⁷ E. Mazur-Wierzbicka, *Instrumenty ekonomiczne i ich wpływ na proekologiczne zachowanie przedsiębiorstw*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 382, Szczecin 2004, s. 40.

chroniące środowisko przed zanieczyszczeniem. Opłata taka działa wtedy bodźcowo. Po drugie, opłata środowiskowa stanowi również źródło funduszy finansujących przedsięwzięcia mające na celu ograniczenie uciążliwości dla środowiska.

Oprócz funkcji bodźcowej i dochodotwórczej (czy też fiskalnej) wymienia się niekiedy także funkcję informacyjną opłat i podatków, wyrażającą się w przekazywaniu za pośrednictwem tych instrumentów sygnałów o poważnych zagrożeniach środowiskowych i o potrzebie odpowiednich zachowań podmiotów gospodarujących⁸.

Przedmiotem opłaty za składowanie odpadów jest czynność polegająca na ich umieszczeniu na składowisku⁹. Tak więc opłatą objęty jest jeden proces unieszkodliwiania odpadów, a mianowicie ich składowanie. W tym momencie należy zaznaczyć, że składowane mogą być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych i ekonomicznych.

Podstawę naliczenia opłaty z tytułu składowania odpadów stanowią dwa elementy:

- ilość odpadów poddanych procesowi składowania (wielkość wprowadzonego ładunku zanieczyszczeń),
- rodzaj odpadów umieszczonych na składowisku i przypisana do tego rodzaju jednostkowa stawka opłaty.

Opłatę za składowanie odpadów oblicza się jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku i ilości (wyrażonej w Mg) odpadów zeskladowanych, np.:

$$\text{opłata} = \text{stawka zł/Mg} \times \text{ilość Mg.}$$

Opłatę za składowanie odpadów posiadacz odpadów ustala według stawek opłat obowiązujących w okresie, w którym odpady były składowane.

3. Zmiany w zakresie opłat za składowanie odpadów

3.1. Zmiany dokonane Ustawą z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska¹⁰

Pierwszym przepisem prawa, który wprowadzał obowiązek ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska, w tym składowanie odpadów, była Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska¹¹, która weszła w życie z

⁸ B. Fiedor (kierownik projektu), *Koncepcja modyfikacji systemu instrumentów ekonomicznych dla ochrony środowiska. Raport końcowy*, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wrocław 2003, s. 115.

⁹ J. Jędrońska, M. Bar, *Prawo ochrony środowiska. Podręcznik*, Centrum Prawa Ekologicznego, Wrocław 2005, s. 978.

¹⁰ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska, tekst jednolity DzU z 1994 nr 49, poz. 196 z późn. zm.

¹¹ Tamże.

dniem 1 września 1980 r. Zgodnie z art. 86 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ww. ustawy za gospodarcze korzystanie ze środowiska, w tym składowanie odpadów, pobierało się opłaty. Szczegółowe zasady i tryb ustalania i pobierania opłat określały kolejne rozporządzenia Rady Ministrów wydawane na podstawie art. 86 ust. 3 tej ustawy. W myśl powyższego artykułu jednostki organizacyjne prowadzące działalność gospodarczą, w wyniku której powstają odpady, ponosiły opłatę za składowanie odpadów zależnie od ilości i rodzaju odpadów.

Wymienione rozporządzenia dzieliły składowane odpady w zależności od ich kategorii szkodliwości (uciążliwości) na cztery grupy: I, II, III i IV, stanowiące podstawę do zróżnicowania opłat za ich składowanie. Pierwsze rozporządzenie w tej sprawie ukazało się 30 września 1980 r. i było to Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian¹². W rozporządzeniu tym wyszczególniono 61 rodzajów odpadów, w tym do grupy I zakwalifikowano 29 rodzajów, do II – 12, do III – 18, a do IV – 2 rodzaje odpadów. Następne rozporządzenia rozszerzały do 80 rodzaje odpadów, za które ponoszono opłaty.

Opłata naliczana była w formie decyzji „opłatowej” przez wojewodę. Podstawę do naliczenia opłaty przez wojewodę stanowiły informacje, które jednostki organizacyjne obowiązane były bez wezwania przedkładać wojewodzie, w terminie do 31 stycznia każdego roku bądź do 15 dnia każdego miesiąca po upływie każdego kwartału, gdy naliczana była opłata kwartalna (od 1 czerwca 1993 r.). Stawki opłat za składowanie odpadów w latach 1980-1997 przedstawione zostały w tabeli 1.

Tabela 1. Stawki opłat za składowanie odpadów w latach 1980-1997

Data wejścia w życie stawek opłat	Przepis wprowadzający stawkę opłaty	Jednostkowa stawka opłaty w zł/Mg za poszczególne kategorie odpadów			
		I	II	III	IV
1	2	3	4	5	6
5.11.1980	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 24, poz. 93)	200	50	10	5
26.07.1982	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 1982 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 21, poz. 154)	600	150	30	15
4.03.1986	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 7, poz. 40)	2 400	600	120	60
1.08.1988	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1988 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 25, poz. 174)	3 600	900	180	90

¹² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 września 1980 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, DzU z 1980 nr 24, poz. 93.

1	2	3	4	5	6
1/01.1989	jw.	4 200	1 050	210	105
1.01.1990	jw.	4 800	1 200	240	120
1.07.1990	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 42, poz. 245)	72 000	18 000	3 600	1 800
1.01.1991	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1990 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 88, poz. 511)	180	45	10	5
1.01.1992	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1991 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 125, poz. 558)	250	100	40	20
11.11.1992	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 1992 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 79, poz. 400)				
1.04.1993	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1993 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 9, poz. 44)	300	120	40	20
1.01.1994	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 133, poz. 638)	400 000	150 000	50 000	30 000
1.01.1995	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1994 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 140, poz. 772)	49,44	18,54	6,18	3,71
1.01.1996	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 października 1995 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 153, poz. 775)	63,23	23,71	7,90	4,75
1.01.1997	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU nr 154, poz. 747)	73,73	27,65	9,21	5,54

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://isap.sejm.gov.pl> [22.04.2011].

3.2. Zmiany dokonane Ustawą z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach¹³

Z dniem 1 stycznia 1998 r., tj. z chwilą wejścia w życie pierwszej ustawy dotyczącej wyłącznie spraw odpadów (Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach¹⁴), zmienił się również sposób naliczania i wnoszenia opłat z tytułu składowania odpadów. Wprowadzono bowiem zobowiązanie dla podmiotów gospodarczych (wytwórców odpadów) do naliczania sobie, stąd czasem ten system nazywany jest samonaliczaniem opłat, wysokości opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz do wnoszenia ich na rachunek redystrybucyjny urzędu wojewódzkiego (od 1.01.1999 r. na rachunek redystrybucyjny urzędu marszałkowskiego), właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska, bez uprzedniej decyzji wojewody. Ustawa o odpadach rozszerzyła system opłat za składowanie odpadów, wprowadzając oprócz

¹³ Ustawa z 27 czerwca 1997 r. o odpadach, DzU nr 96, poz. 592 z późn. zm.

¹⁴ Tamże.

opłat za umieszczanie odpadów na składowisku również opłaty za czas ich składowania. Miało to na celu wzmocnienie bodźcowej roli opłat ekologicznych w zakresie ograniczania ilości składowanych odpadów na składowiskach i zwiększenia ich gospodarczego wykorzystywania. Obowiązek naliczenia opłaty skierowany był do wytwórcy składowanych odpadów niezależnie od tego, kto prowadził proces składowania¹⁵.

W latach 1998-2001 stawka opłat za czas składowania wynosiła 3% stawki opłat za umieszczenie danego odpadu na składowisku. Opłata za umieszczenie odpadów na składowisku i czas ich składowania była wnoszona przez ich wytwórcę w systemie rocznym do końca stycznia, a od 15 kwietnia 2000 r., zgodnie z Ustawą z dnia 3 marca 2000 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw¹⁶, do końca lutego następnego roku po roku, w którym składowano odpady.

Tabela 2. Stawki opłat za składowanie odpadów w latach 1998-2001

Data wejścia w życie stawek opłat	Przepis wprowadzający stawkę opłaty	Jednostkowa stawka opłaty w zł/Mg za niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod: 20 03 01)
1 stycznia 1998	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za składowanie odpadów (DzU z 1997 nr 162, poz. 1116)	84,00 32,00 10,00 6,00
1 stycznia 1999	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie opłat za składowanie odpadów (DzU z 1998 nr 162, poz. 1128)	92,00 35,00 11,00 7,00
1 stycznia 2000	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za składowanie odpadów (DzU z 1999 nr 110, poz. 1263)	95,60 36,40 11,40 7,30
1 stycznia 2001	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2000 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za składowanie odpadów (DzU z 2000 nr 120, poz. 1284)	101,50 38,70 12,10 7,80

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://isap.sejm.gov.pl> [22.04.2011].

Po raz pierwszy w przepisach prawa dokonano klasyfikacji odpadów. Została ona określona w rozporządzeniu Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z

¹⁵ M. Górski, *Gospodarowanie odpadami w świetle wymagań prawa wspólnotowego i polskiego ustawodawstwa*, Futura Grzegorz Luczak, Poznań 2005, s. 148.

¹⁶ Ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw, DzU z 2000 nr 22, poz. 272.

dnia 24 grudnia 1997 r. w sprawie klasyfikacji odpadów¹⁷ i zgodnie z nią podzielono odpady na 20 grup w zależności od źródła powstania odpadów; wyodrębniono również jako oddzielny załącznik listę odpadów niebezpiecznych. Opłaty nakładane za składowanie odpadów obejmowały wszystkie rodzaje odpadów, które umieszczono w klasyfikacji odpadów, z wyjątkiem odpadów komunalnych, wyłączonych z tego obowiązku art. 25 ustawy o odpadach¹⁸. W rozporządzeniach w sprawie stawek opłat za składowanie odpadów, wydanych na podstawie ww. ustawy, przyjęto cztery poziomy stawek w zależności od stopnia uciążliwości odpadów. Zmiany w stawkach opłat na przestrzeni lat 1998-2001 przedstawione zostały w tabeli 2.

3.3. Zmiany wprowadzone Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹⁹

Wejście w życie Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska²⁰, Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach²¹ oraz Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw²² zmieniło z dniem 1 stycznia 2002 r. dotychczasowe zasady ponoszenia opłat, w tym opłat za składowanie odpadów. Przestały obowiązywać rozdzielne pojęcia „umieszczenie” i „składowanie” odpadów²³. Zgodnie z art. 297 ww. ustawy Prawo ochrony środowiska²⁴ opłatę za składowanie odpadów ponosi się za umieszczenie odpadów na składowisku. Zgodnie z art. 279 ww. ustawy opłatę ponosi posiadacz odpadów, czyli zgodnie z art. 3 Ustawy o odpadach²⁵ władający powierzchnią ziemi, na której znajduje się składowisko, a więc zarządzający składowiskiem. Podmiotem korzystającym ze środowiska i obowiązany do ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska jest²⁶:

- posiadacz odpadów, przez którego rozumie się każdego, kto faktycznie włada odpadami, z pewnymi zastrzeżeniami,

---

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. w sprawie klasyfikacji odpadów, DzU z 1997 nr 162, poz. 1135 z późn. zm.

¹⁸ Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach ...

¹⁹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, tekst jednolity DzU z 2008 nr 25, poz. 150 z późn. zm.

²⁰ Tamże.

²¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, tekst jednolity DzU z 2010 nr 185, poz. 1243 z późn. zm.

²² Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw, DzU z 2001 nr 100, poz. 1085 z późn. zm.

²³ M. Górski, wyd. cyt., s. 149.

²⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska ...

²⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach ...

²⁶ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska ...

- podmiot, który przekazał odpady (na rzecz podmiotu, który nie uzyskał wymaganego zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami) z zastrzeżeniem,
- podmiot, któremu przekazano odpady (jeżeli osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą przekazała odpady podmiotowi, który nie uzyskał wymaganego zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami).

Zgodnie z art. 277, art. 284 ust. 1, art. 285 ust. 1 i ust. 2, art. 286 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska²⁷ posiadacz odpadów obowiązany jest do:

1. Ustalenia we własnym zakresie wysokości należnej opłaty i wniesienia jej na rachunek urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce składowania odpadów, do końca miesiąca następującego po:

- upływie każdego kwartału – w odniesieniu do opłat za okres od 1.01.2002 r. do 30.06.2005 r.,
- upływie każdego półrocza – w odniesieniu do opłat za okres od 1.07.2005 r. (zmiana dokonana w DzU nr 113, poz. 954).

2. Przedłożenia marszałkowi województwa wykazu zawierającego informacje i dane wykorzystane do ustalenia wysokości opłat za składowanie odpadów. Wykaz, na podstawie którego ustalono opłaty za składowanie odpadów, podmiot korzystający ze środowiska przedkłada także wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta właściwemu ze względu na miejsce składowania odpadów.

Zgodnie z art. 291 ustawy Prawo ochrony środowiska²⁸ stawki opłat, ustalone w art. 290 ust. 1 oraz określone na podstawie art. 290 ust. 2, za rok poprzedni podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ogłaszanemu przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Wysokości stawek opłat zależą od typu składowanego odpadu. Zgodnie z klasyfikacją określona w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów²⁹ odpady podzielono na 20 grup (lista obejmuje 1054 rodzaje odpadów), dzielonych dalej na grupy i rodzaje. Wysokość stawek opłat za umieszczenie odpadów na składowisku nie ma jednak żadnego związku z przypisaniem do danej grupy (czy podgrupy) klasyfikacyjnej. W ramach danej grupy stawki mogą być znacznie zróżnicowane.

Wymienione przepisy prawa wprowadziły po raz pierwszy obowiązek uiszczania opłat za składowanie odpadów komunalnych. Jak wspomniałam, jednostkowe stawki opłat zmieniają się corocznie o wielkość inflacji. W przypadku niektórych odpadów stawki opłat zmieniają się w stopniu przewyższającym,

---

²⁷ Tamże.

²⁸ Tamże.

²⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów, DzU z 2001 nr 112, poz. 1206.

czasem nawet znacznie (np. dla odpadów komunalnych), wskaźnik inflacji. Celem takiego zwiększenia opłat jest konieczność przymuszenia do realizacji obowiązków wynikających z regulacji prawnych Unii Europejskiej, w tym osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu niektórych rodzajów odpadów oraz ograniczenia strumienia odpadów trafiających do składowania³⁰. Zmiany, jakie dokonane zostały w latach 2002-2011 w stawkach opłat za składowanie niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych (kod: 20 03 01), przedstawione zostały w tabeli 3.

Ustawa Prawo ochrony środowiska³¹ wprowadziła ponadto nowy typ opłat o charakterze sanacyjnym, a mianowicie opłatę podwyższoną. Opłaty podwyższone ponoszone są za składowanie odpadów bez uzyskania decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska odpadów, składowanie odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym lub też magazynowanie odpadów bez wymaganej decyzji określającej sposób i miejsce magazynowania. Za składowanie odpadów bez uzyskania decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska podmiot korzystający ze środowiska ponosi opłaty podwyższone w wysokości 0,05 jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku za każdą dobę składowania. Magazynowanie odpadów bez wymaganej decyzji określającej sposób i miejsce magazynowania traktuje się jako składowanie odpadów bez wymaganej decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska. Za składowanie odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym podmiot korzystający ze środowiska ponosi opłaty podwyższone w wysokości 0,7 jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku za każdą tonę odpadów oraz za każdą dobę składowania. W przypadku pozbycia się odpadów: nad brzegami zbiorników wodnych, a zwłaszcza w strefach ochronnych ujęć wód i na terenach wypływu wód z warstw wodonośnych, na terenach parków narodowych i rezerwatów przyrody oraz na terenach leśnych albo uzdrowiskowych lub na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, podmiot korzystający ze środowiska ponosi opłaty podwyższone w wysokości 1,0 jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku za każdą tonę odpadów oraz za każdą dobę składowania. Wymieniony podmiot w przypadku pozbycia się odpadów do śródlądowych wód powierzchniowych i podziemnych, morskich wód wewnętrznych lub wód morza terytorialnego ponosi opłatę podwyższoną w wysokości 100-krotnej jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku.

Należy podkreślić, że wniesienie opłaty podwyższonej nie zwalnia z innych sankcji przewidzianych z tytułu niewypełnienia obowiązku uzyskania wymaganej decyzji administracyjnej, w tym również odpowiedzialności karnej.

---

³⁰ P.P. Małecki, wyd. cyt., s. 58.

³¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska...

Tabela 3. Stawki opłat za składowanie odpadów w 2002 r.

Czas obowiązywania stawek opłat	Przepis wprowadzający stawkę opłaty	Jednostkowa stawka opłaty w zł/Mg za niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod: 20 03 01)	
1	2	3	
2002	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 października 2001 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (DzU nr 130, poz. 1453)	158,00	20,00 18,30 15,10 13,80 12,70 8,90 8,20
I kw. 2003	Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2002 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2003 (MP nr 49, poz. 715) – za I kwartał 2003	165,11	19,12 16,01 15,78 14,42 13,27 9,30 8,57 8,20 20,90
II, III i IV kw. 2003	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (DzU nr 55, poz. 477) – za II, III i IV kw. 2003	165,11	19,12 16,01 15,78 14,42 13,27 9,30 8,57 8,20 20,90
2004	Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2003 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2004 (MP nr 50, 782)	168,91	19,56 16,38 16,14 14,75 13,58 9,51 8,77 8,39
2005	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (DzU nr 279, poz. 2758)	170,26	21,55 19,72 16,27 14,87 13,69 9,59 8,84 8,46
2006	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (DzU nr 260, poz. 2176)	176,22	22,30 20,41 16,84 15,39 14,17 9,93 9,15 8,76

1	2	3	
2007	Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2006 r. w sprawie stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2007 (MP nr 71, 714)	179,92	20,84
		132,43	17,19
		121,49	15,71
		104,76	14,47
		50,44	10,14
		46,35	9,34
		44,35	8,94
2008	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (DzU nr 106, poz. 723)	25,96	
		190,00	26,22
		181,72	23,00
		190,00	21,05
		181,72	20,00
		133,75	17,36
		122,70	15,87
		105,81	15,86
		75,00	15,00
		70,00	14,61
		60,00	10,24
2009	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (DzU nr 196, poz. 1217)	50,94	9,43
		46,81	9,03
		44,79	
		194,75	23,58
		186,26	21,58
		137,09	20,50
		125,77	20,00
		108,46	17,79
		100,00	16,27
		76,88	16,26
2010	Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2010 (MP nr 57, 780)	61,50	14,98
		52,21	10,50
		47,98	9,67
		45,91	9,26
		26,88	
		202,93	28,01
		194,08	24,57
		142,85	22,49
		131,05	21,36
		113,02	20,84
2011	Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2010 r. w sprawie stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2011 (MP nr 74, 945)	104,20	18,54
		80,11	16,95
		64,08	15,61
		54,40	10,94
		50,00	10,08
		47,84	9,65
		210,03	25,43
		200,87	23,28
		147,85	22,11
		135,64	21,57
		116,98	19,19
107,85	17,54		
82,91	17,53		
66,32	16,16		
56,30	11,32		
51,75	10,43		
49,51	9,99		
28,99			

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://isap.sejm.gov.pl> [22.04.2011].

4. Planowane zmiany w systemie naliczania opłat

W 2010 r. Ministerstwo Środowiska podjęło działania celem zmiany sposobu naliczania opłat za składowanie odpadów. Zgodnie z projektem rozporządzenia³² odpady pogrupowano według rodzajów w większe zbiory i wprowadzono 4 stawki opłat. Projekt rozporządzenia zakłada systematyczny wzrost stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów opakowaniowych, odpadów z mechanicznej obróbki odpadów oraz odpadów niebezpiecznych.

Tabela 4. Propozycje stawek opłat za składowanie odpadów na lata 2012-2015

Rodzaj odpadów	Jednostkowa stawka opłaty w zł/Mg			
	2012	2013	2014	2015
Odpady zawierające azbest (oznaczone kodami 17 06 01 i 17 06 05) oraz odpady powstałe w wyniku klęsk żywiołowych (oznaczone kodami 16 82 01 i 16 82 02)	0	0	0	0
Odpady obojętne	16	17	18	19
Odpady inne niż niebezpieczne i obojętne	35	40	45	50
Odpady opakowaniowe, odpady komunalne, odpady z mechanicznej obróbki odpadów oraz odpady niebezpieczne	140	160	180	200

Źródło: http://www.mos.gov.pl/g2/big/2010_07/a67791f51c808e9ac5399bd520b5d94b.pdf [22.04.2011].

Zmiana systemu naliczania opłat ma na celu przede wszystkim uproszczenie systemu opłat za składowanie odpadów, a także stworzenie efektywnego narzędzia ekonomicznego, które powinno przyczynić się do wzrostu udziału innych metod przetwarzania odpadów niż składowanie³³. Pozwoli to zachęcić inwestorów zarówno prywatnych, jak i publicznych do uruchomienia instalacji do termicznego przekształcania odpadów, mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów czy do produkcji paliw alternatywnych.

Planowany termin wejścia w życie rozporządzenia to 1 stycznia 2012 r.

5. Wnioski

Wprowadzone od 1981 r. opłaty za składowanie odpadów w początkowym okresie nie odgrywały planowanej funkcji bodźcowej z powodu zbyt niskich, niemotywuujących do działań proekologicznych, stawek opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska. Stan ten uległ zmianie na początku lat 90. wraz z reformą systemu zarządzania przywracającego mechanizmy rynkowe oraz wprowadzeniem wyższych stawek opłat, co przyczyniło się do zwiększenia środków na finansowanie zadań środowiskowych i stymulowanie innowacji technicznych. Za rewolucyjny w sys-

³² http://www.mos.gov.pl/g2/big/2010_07/a67791f51c808e9ac5399bd520b5d94b.pdf [22.04.2011].

³³ http://www.ekoportal.gov.pl/opencms/opencms/ekoportal/warto_wiedziec_i_odwiedzic/artyku/tekstyartykulow/zmiany_prawne_w_gospodarce_odpadami.html [22.04.2011].

temie opłat za składowanie odpadów można uznać rok 2008, od którego rozpoczęto systematyczne, znaczące podnoszenie stawki opłaty za składowanie niektórych rodzajów odpadów (w stopniu przewyższającym inflację), w tym m.in. niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Projektowane rozporządzenie zwiększa w sposób jeszcze bardziej znaczący stawki opłat, w tym ujednotacza stawkę opłaty za składowanie odpadów komunalnych i stawkę za składowanie odpadów z mechanicznej obróbki odpadów, co ma zapobiec powszechnie stosowanej praktyce przekwalifikowania odpadów z grupy 20 do 19, bez ich faktycznego przetworzenia, a co się z tym wiąże – znaczącym obniżeniem stawki opłaty za składowanie odpadów³⁴. Proceder przekwalifikowania odpadów jest powszechny, a jego skutkiem jest to, iż mimo prowadzenia procesów odzysku, nadal ponad 80% odpadów komunalnych trafia w Polsce do składowania³⁵. Dla niektórych przedsiębiorców proponowane w projekcie zmiany spowodują poważne konsekwencje ekonomiczne. Sytuacja taka będzie miała miejsce w przypadku odpadów, dla których nie ma obecnie żadnej metody odzysku lub unieszkodliwiania z wyjątkiem składowania (przykładem są fosfogipsy). Zaskakująca jest planowana ww. rozporządzeniem obniżka stawek opłat za składowanie niektórych odpadów wysokokalorycznych (np. tworzyw sztucznych, tekstyliów, rozpuszczalników, olejów), stosowanych jako składniki wzbogacające paliwa alternatywne. To może z kolei doprowadzić do zmniejszenia poziomu odzysku tych odpadów na korzyść ich składowania.

Pozytywną planowaną w projekcie zmianą jest pogrupowanie odpadów w cztery zbiory i przypisanie do każdego zbioru tej samej stawki opłaty, co znacznie uprości naliczanie opłaty i zminimalizuje możliwość dokonania pomyłki.

Korzystne w przypadku podjęcia decyzji o zmianach sposobu naliczania opłat, jak wskazuje PKPP Lewiatan, byłoby określenie w przepisach stawek opłat na lata 2012-2015. Podanie opłat na kilka kolejnych lat ułatwiłoby przedsiębiorcom analizę opłacalności przyszłych inwestycji³⁶.

Celem zmian dokonanych na przestrzeni lat w systemie opłat za składowanie odpadów jest zwiększenie presji na przedsiębiorców, mające na celu wymuszenie działań proekologicznych. Przez bardzo długi czas opłaty spełniały głównie funkcję polegającą na gromadzeniu funduszy na ochronę środowiska. Postępująca coraz gwałtowniej podwyżka stawek opłat za korzystanie ze środowiska ma zadziałać mobilizująco na podmioty, w tym podmioty zajmujące się gospodarowaniem odpadami, i spowodować zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów, ich odzysk, a tym samym zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych do składowania, do czego jesteśmy zobligowani zarówno przepisami krajowymi, jak i Unii Europejskiej.

³⁴ http://www.mos.gov.pl/g2/big/2010_07/a67791f51c808e9ac5399bd520b5d94b.pdf [22.04.2011].

³⁵ Ministerstwo Środowiska, Sprawozdanie z realizacji Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 za okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2008 r., Warszawa 2009.

³⁶ http://www.gazetapodatnika.pl/artykuly/oplaty_za_skladowanie_odpadow_nowy_system_od_przy_szlego_roku-a_12546.htm [22.04.2011].

Literatura

- Fiedor B. (kierownik projektu), *Koncepcja modyfikacji systemu instrumentów ekonomicznych dla ochrony środowiska. Raport końcowy*, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wrocław 2003.
- Górski M., *Gospodarowanie odpadami w świetle wymagań prawa wspólnotowego i polskiego ustawodawstwa*, Futura Grzegorz Łuczak, Poznań 2005.
- Kopycińska D. (red), *Państwo i rynek w gospodarce*, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Szczecin 2003.
- Małecki P.P., *Oplaty ekologiczne w Polsce. Analiza i ocena za lata 2002-2007*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2009.
- Mazur-Wierzbička E., *Instrumenty ekonomiczne i ich wpływ na proekologiczne zachowanie przedsiębiorstw*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 382, Szczecin 2004.
- Sprawozdanie z realizacji Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 za okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2008 r., Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2009.
- Radecki W., *Oplaty i kary pieniężne w ochronie środowiska*, Difin SA, Warszawa 2009.

Akty prawne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (DzU z 2001 nr 112, poz. 1206).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. w sprawie klasyfikacji odpadów (DzU z 1997 nr 162, poz. 1135 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 września 1980 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1980 nr 24, poz. 93).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 1982 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1982 nr 21, poz. 154).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1986 nr 7, poz. 40).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1988 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1988 nr 25, poz. 174).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1990 nr 42, poz. 245).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1990 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1990 nr 88, poz. 511).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1991 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1991 nr 125, poz. 558).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 1992 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1992 nr 79, poz. 400).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1993 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1993 nr 9, poz. 44).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1993 nr 133, poz. 638).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1994 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1994 nr 140, poz. 772).

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 października 1995 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1995 nr 153, poz. 775).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (DzU z 1996 nr 154, poz. 747).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za składowanie odpadów (DzU z 1997 nr 162, poz. 1116).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie opłat za składowanie odpadów (DzU z 1998 nr 162, poz. 1128).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za składowanie odpadów (DzU z 1999 nr 110, poz. 1263).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2000 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za składowanie odpadów (DzU z 2000 nr 120, poz. 1284).
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (tekst jednolity DzU z 1994 nr 49, poz. 196 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (DzU z 1997 nr 96, poz. 592 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity DzU z 2010 nr 185, poz. 1243 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity DzU z 2008 nr 25, poz. 150 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 października 1974 r. – Prawo wodne (DzU z 1974 nr 38, poz. 230).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (DzU z 2001 nr 100, poz. 1085 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (DzU z 2000 nr 22, poz. 272).

Źródła internetowe

- www.ekoportal.gov.pl [22.04.2011].
- www.mos.gov.pl [22.04.2011].
- www.gazetapodatnika.pl [22.04.2011].

EVOLUTION OF REGULATIONS CONCERNING WAREHOUSING CHARGES OF WASTE IN THE POLISH ENVIRONMENT PROTECTION LAW

Summary: The article reviews and analyses the changes which took place in warehousing charges of waste in the Polish system of law of the environment protection. An aim of these changes is to increase the stimulative function of payments and to make entrepreneurs bear the cost for reducing the negative impact on the environment and the rational management of its resources. It requires the constant alteration of economic instruments which includes fees, in a way they affect the financial result of the company, stimulating for taking environment-friendly actions, but not weakening the company standing. Earlier announcing changes in rates of payments, enabling business entities to take appropriate changes can serve to relieve the influence of payments for using the environment e.g. alteration of the technological process, implementation of an environment-friendly investment project, change of the scope of production.

Keywords: waste, payment, disposal, use of the environment.